

Metodologický seminár: Informačné interakcie 2015

Seminár sa uskutočnil 27. 10. 2015 v prednáškovvej sále Univerzitetnej knižnice v Bratislave, organizátorom metodologického seminára bola Katedra knižničnej a informačnej vedy Univerzity Komenského v Bratislave a odborným garantom Jela Steinerová. Je to už tretí ročník metodologického seminára, ktorý združuje doktorandov, ale aj pedagógov a odborníkov z praxe. Cieľom seminára bolo prezentovanie výskumných zámerov a projektov doktorandov a diskusia k metodologickým problémom informačnej vedy a praxe informačných služieb.

Účasť na seminári bola medzinárodná, príspevky prezentovali zúčastnení aj z Česka (Michal Lorenz, Iva Adlerová, Radka Římanová, Eva Novotná, Tomáš Bouda a Anna Motejlková), Maďarska (Tibor Koltay, Márton Németh) a Rumunska (Horatiu Dragomirescu). Jedna časť príspevkov tak zaznela aj v anglickom jazyku. Diskusiu viedla J. Steinerová, organizačný výbor Katarína Buzová.

Účastníkov seminára privítala generálna riaditeľka knižnice Ing. Silvia Stasselová. Prvé kolo príspevkov otvorila prof. Jela Steinerová krátkou prezentáciou posteru o informačných výzvach digitálnej vedy a hľadani konceptuálneho rámca pre modelovanie informačného prostredia digitálnej vedy.

Horatiu Dragomirescu (Bucharest University of Economics) prezentoval príspevok o využití metafor v informačnej vede v diskusii, ktorá využíva a vyžaduje nielen pojmy technického charakteru, ale aj metafory, ktoré zvyšujú jej intelektuálne bohatstvo a dopad. Zároveň vymenoval niekoľko príkladov (informačný tok, informácia ako zdroj, informačná „superdialnica“, informačná záplava) a v diskusii vyzval na hľadanie ďalších metafor.

Tibor Koltay (Szent István University) vo svojom príspevku o výskume 2.0, informačnom preťažení a informačnej gramotnosti poukázal na to, ako využívanie informačných a komunikačných technológií ovplyvnilo vedecké skúmanie, ktoré v súčasnosti nazývame výskumom 2.0, eScience alebo digitálnou vedou. Zároveň predstavil novú knihu „Research 2.0 and the future of information literacy“ a dal ju do pozornosti knižniciam a univerzitám. Informačné preťaženie ovplyvnilo vedecké skúmanie vo veľkej miere, a to nielen v kvantitatívnom, ale aj kvalitatívnom meradle, kde sa zdôrazňuje význam rozvíjania informačnej gramotnosti.

Michal Lorenz (Masarykova univerzita v Brne) sa na informačnú vedu pozrel z pohľadu jej transformácie v historickom kontexte, ktorej výsledkom sú neurčité hranice. Informačná veda sa rozvíja do hĺbky a zároveň do šírky, a tak odborníci vedú di-

skusie o jej predmete a povahe, vrátane jej interdisciplinárnosti. Vo formácii informačnej profesie poukázal na knihovníka, dokumentaristu, archivára a informačného vedca. Vrchol transformácie predstavuje hnutie i-school.

Iva Adlerová (Czech Technical University in Prague) sa vo svojom príspevku venovala publikačnej gramotnosti začínajúcich vedcov, tzv. informačnej a publikačnej gramotnosti a základným problémom, ktorým čelia, aj z etického hľadiska.

Michal Sliacky (Univerzita Komenského v Bratislave) informoval o výskume informačného správania vedcov v digitálnych sociálnych a humanitných vedách. Prezentovaná bola pojmová mapa, ktorej cieľom je nájsť nástroj pre lepšie porozumenie skúmanej problematiky. Dôraz sa kladie na identifikáciu rozdielov v informačnom správaní vedcov rozličných disciplín so zameraním na sociálne a humanitné vedy.

Marta Dušková (Univerzita Komenského v Bratislave) sa venovala komunikácii poznatkov prostredníctvom sivej literatúry, jej typológii a definícii, predstavila domáce, ale aj zahraničné výskumy, ktoré sú inšpiratívne pre ďalšie skúmanie sivej literatúry.

Marcela Kopecká (Univerzita Komenského v Bratislave) vo svojom príspevku analyzovala možnosti využívania inštitucionálnych repozitárov v akademickom prostredí Univerzity Komenského v Bratislave a prezentovala výsledky dotazníkového prieskumu, ktorý sa zamerával na zmapovanie záujmu vedeckých pracovníkov univerzity o využívanie repozitáru.

Henrieta Gábrišová (Univerzita Komenského v Bratislave) sa zaoberala prieskumom digitálnych knižníc a iných typov repozitárov vo vedeckých knižniciach, archívoch a múzeách na Slovensku a porovnala prístupy k využívaniu týchto nástrojov s prístupmi v Európe a vo svete.

Radka Římanová (Karlova univerzita v Prahe) v príspevku popísala inštitucionálny repozitár, ako novú cestu pre služby špecializovaných knižníc, a zároveň predstavila kvalifikačný rámec zamestnanca špecializovanej knižnice.

Márton Németh (University of Debrecen) vo svojom príspevku o knižniciach a sémantickom webe predstavil výzvy implementácie nových sémantických paradigiem. Kľúčovou výzvou je umiestnenie dát mimo tradičné inštitucionálne prostredie do globálneho sémantického cloudu.

Eva Novotná (Karlova univerzita v Prahe) sa venovala digitalizácii kartografického dedičstva a poukázala na sprístupnenie špeciálnych kartografických dokumentov Prírodovedeckej fakulty v Prahe v rámci projektu TEMAP. Bolo vytvorených 50 000 bibliografických záznamov, sprístupnených 48 000 máp, 90 atlasov a 6 glóbusov.

Tomáš Bouda (Masarykova univerzita v Brne) sa zaoberal čitateľským zážitkom a predstavil navrhnutý výskum, v ktorom sa skúma problém senzomotorickej skúsenosti študentov pri čítaní odborných textov na elektronických čítačkách a tabletoch. Zároveň popísal metódu skúmania interpretatívnu fenomenologickú analýzu.

Katarína Haluzová (Univerzita Komenského v Bratislave) poskytla pohľad na informačnú explóziu ako dlhotrvajúci jav výrazne ovplyvňujúci život človeka. Fenomén popísala v niekoľkých spoločenských súvislostiach, napr. z pohľadu subjektívneho pohľadu mladého človeka, ktorý získala využitím metódy sémantického diferencálu.

Patricia Stanová (Univerzita Komenského v Bratislave) prezentovala výskumné zámery a výsledky predvýskumu informačného správania Google generácie a predstavila vybrané domáce a zahraničné výskumy.

Lenka Duchoňová (Univerzita Komenského v Bratislave) sa zaoberala problematickými aspektmi multitaskingu, ktorý predstavila ako viacdimenzionálny koncept a poukázala na problematické oblasti realizácie výskumu multitaskingového informačného správania.

Anna Motejlková (Karlova univerzita v Prahe) predstavila problematiku citovania sociálnych sietí. Sociálne siete predstavila, ako užitočný publikačný nástroj aj pre vedcov. Tieto nové informačné zdroje však bude potrebné citovať, ale oblasť citovania sociálnych sietí nie je dostatočne preskúmaná.

Františka Tomoriová (Univerzita Komenského v Bratislave) sa v príspevku zaoberala informačnou etikou v teórii a praxi informačných interakcií. Poskytla stručný prehľad teoretického základu skúmaného problému, problematických aspektov informačnej etiky v tradičnom a elektronickom prostredí a popísala a zdôvodnila výber metód skúmania problému.

Milan Regec (Univerzita Komenského v Bratislave) prezentoval základné výsledky pilotného prieskumu využívania sociálnych sietí akademickými, vedeckými a verejnými knižnicami na Slovensku.

Seminár sa konal v rámci riešenia výskumnej úlohy VEGA Modelovanie informačného prostredia a digitálnej vedy. Splnil svoju úlohu, čo dokázali aj diskusie – pomôcť doktorandom vo formulácii problémov a riešení metodologických problémov ich tém.

Františka Tomoriová

frantiska.tomoriova@gmail.com

(SR)